

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pre pošilj profeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji profeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/2, 6. uri popoldne.

Štev. 281.

V Ljubljani, v petek 6. decembra 1889.

Letnik XVII.

Nevarna politika — ob zadnji uri.

II.

Letos so imeli nemški strelci svojo slavnost v glavnem mestu zelene Štajarske. Tem povodom, kakor smo čitali v nemških listih, bile je napisano na slavolokih, nabito na vogalih:

„Scharfes Aug' und sichere Hand
Gelten viel im deutschen Land.“

Za nemške strelce je to géslo jako primerno, ker imeti morajo dobro oko in je tudi imajo.

Diplomatje in politiki po poklicu, ti pa niso strelci ali so le slabi učenci. Evropski mir čuvajo v Bolgariji, a na Kreti bluje ognjenik. Bali so se diplomati in mi ž njimi, da bode revolucijska furija zanesla ogenj v sosedne države ter zanelila požar, kateri navadno imenujemo vzhodno vprašanje. Bistvo oko živega strelca bi bilo zapazilo to divjo zver, ki plaši vedno vso Evropo, ali diplomati si neso vedeli sveta. „Delirant reges, plectantur Achivi.“ In ti Ahajci, ki so navadno tepeni, to so po naših mislih narodi evropski. V Evropi pa je tudi država Avstrija.

Nesrečne roke delujejo v marsikateri evropski državi. Ne govorimo o Italiji, Franciji, Srbiji, ker te države so, žal, le žoge evropske politike, in zdravniki večkrat poskušajo svojo spretnost tudi na živem mesu. Mi imamo v mislih le našo domovino.

Prostost, kako sladka je ta beseda, koliko nardarjenih pesnikov je opevalo ta dar božji, napovedovalo zlate čase, ako zmaga takozvani liberalizem ter kot kvas prešine mase vseh narodov.

In če se danes ozremo po širni naši domovini, vidimo, da so vedno še sprte stranke, v prepiru narodi med seboj, da ne stojé v istih vrstah za pravo svojo prostost. V svojih glasilih se ovajajo kot nasprotniki naroda, neprijatelji države in preslavnega prestola. Zivimo v času, ki ne prenaša proste besede na pravem mestu, in taki časi so navadno povodne lastavice pred nevihto. Narodi, ki se niso oprostili takih ovaduhov, so revno poginili ter zginili v zgo-

devini. Nevarna in pogubna je taka politika, ako boljši elementi zgublajo pogum ter prepuščajo bojišče nezadovoljnejšem, ki neté prepir med strankami, narodi in verami.

Na videz je modra politika, ako izkušeni državniki izigrajo stranko proti stranki, da vse nadvladajo. Knez Bismarek zná tako igro, toda on je sam priznal, da bi s tem rad pokopal parlamentarizem. Njemu se ni treba bati slabih posledic, kajti leti 1866 in 1870 sta zjediniili nemški narod, ker Prusija je središče, ki oživlja duhove in vleče ná-se. Sedanji Nemci vedó po večini, kako žalostno je bilo njihovo stanje prej, zato odpuščajo Bismareku tudi velike napake.

A pri nas v Avstriji je drugače. Mi ne smemo dopustiti, da se nam vzemó takozvana etična imponderabilija. Zločin je, ako se stranka hujska proti stranki. Ako nam ne bode dobro doma, ako nam sovraštvo greni življenje, to je kužna bolezen za imponderabilija, ki so neobhodno potrebna za obstanek države.

Nevarna je politika one vlade, ki nobeni stranki ne izpolni opravičenih želj, temveč vse nateguje na Prokrustovo posteljo istodobne politike. S tem se gojé neplemenite težnje v človeških prsih. Oče, ki jednemu svojemu sinu vse želje odbije, češ, da se bode ta sin potolažil, ker je tudi njegovemu bratu, kateri živi z bratom v jezi, odbil vse prošnje, ta oče ni moder, ni vzgleden. In na to naj bi se ozirali državniki.

Nevarna politika je dalje ona, ki hoče rešiti socijalno vprašanje z zaporom in odgonom.

Obče je priznано, da je socijalno vprašanje že sedaj tudi v naši državi jako pereče. To trka že s silo na vrata, in bati se moramo, da bode v kratkem to silno zlo potisnilo v ozadje vsa druga, da bode moral utihniti boj za materinega jezika sladki glas in bode skrajna sila odmevala po deželah: Dajte nam kruha! Mi sami smo te dni že večkrat mislili: Je li vreden ves boj, ves medsebojni prepir onih

malih vspehov, katere si priborimo, dočim nam kme in obrtnik medlita v revščini in pomanjkanji?

Letos smo imeli ne daleč žalosten vzgled, kako je delavec vrgel v srdu lopato na stran, videč, da se trudi v znoju skoraj noč in dan v podzemeljskih temnih rovih, a pri tem trpi grenko lakoto. Razgnali so jih mnogo na vse strani, a s tem se po našem nemerodajnem mnenju le množi število anarhistov. Lokalni štrajki niso konečni namen, temveč le predigre, poskusi svetovnega štrajka, ki nam preti v prihodnosti. Tedaj ne bodo zadostovali mali vojaški oddelki. Stari Oksenstjerna se ni zmotil za vse slučaje. Želimo, da bi bili krivi preroki.

Ugovarjalo se nam bode, ali naj uprava pokaže svojo slabost, ali naj se udá delavcem? Ne, nasprotno! Brez odloga morali bi iti dotični faktorji s tovarniškimi in rudniškimi nadzorniki na lice mesta, zaslišati pritožbe delavcev, presoditi jih ter za opravičene pokazati dobro voljo, odločno moč. Nasprotno bi se morale neopravičene želje resno zavrniti. Ako je bila potrebna sila, bili so solidni delavci prva pomoč za pomirjenje.

Proč torej s politikom, da so narodi nič, in oblast vse. Oblast je od Boga, za blagor prebivalstva, ne radi nje same. In tú, gospóda, je jedna slaba stran sedanjega zistema, je ona neodločnost, pomanjkanje prave energije, da je še vedno v moči neka postranska vlada, ki ovira plodonosno delovanje. In ta postranska vlada je oni vkoreninjeni liberalizem, ki je na videz lep, a v bistvu despotizem, ki je delavske stanove sicer oprostil tlake in desetine, a vkoval je v železne verige brezmejne in nenaravne konkurencije in židovskega kapitala. Ko bi danes hotel vpeljati kdo tlako in desetino, trdili bi tudi mi, da je blazen, akoravno priznavamo mi in mnogi z nami, da se je tedaj kmetu, obrtniku in meščanu bolje godilo.

In če bode visoka vlada to hotela spoznati, utegne priti boljša bodočnost. Sevé potem pa ne sme veljati teorija: „Kar nikomur ni všeč v Avstriji, to je avstrijsko.“ To bi pomenilo, da je naloga Av-

LISTEK.

Strašno maščevanje.

(Spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj.)
(Dalje.)

„S čim bodeš vsprejel goste, gospod? Od travnika sem idejo Ljahi!“ reče Stecko, stopivši v hišo.

„Vem, čemu gredó“, izpregovori Danilo, dvigaje se z mesta. „Sedlajte konje, zvesti moji slugi! nadevajte opravo! sablje na golo! ne zabite nabrati tudi svinčenega zrna: s častjo je treba iti naproti gostom!“

A niso se še useli kozaki na konje in pripravili mušket, že so pustili Ljahi goro za seboj, kakor bi pal jeseni list z drevesa na zemljo.

„E, tu se lahko s kom pogovoriš!“ reče Danilo, gledaje na tolste gospode, važno majajoče se spredaj na konjih, v zlatej opravi: „vidi se, da se nam je še jedenkrat poigrati na slavo! Poveseli se, duša kozaška, poslednjikrat! Radostite se, fantje, prišel je naš praznik!“

In šla je po gorah veselost in zapiroval je pir: šalijo se meči, letajo svinčenke, razgetajo in topotajo konji: krikú nori glava; dimú slepé oči, vse se je zmešalo; no kozak čuje, kde je drug, kje nedrug; zasvrči krogla — sovražni jezdec zvali se s konja; zablesti sablja — po zemlji vali se glava, mrmraje

z jezikom brezvezne besede. A vidi se v tolpi rdeči vršiček kozaške čepice gospoda Danila; v oči ti bóde zlati pas na sinjem rokavniku; kakor vihra vije se griva vrancea konja; kakor ptica leta on sem in tja; zaupije časih in maha z damaščenko, dela na desno in levo. Delaj, kozak! raduj se kozak! veseli mladniško sree; a ne zagledaj se v zlate rokavnike; po-teptaj pod noge zlato in kamenje! Raduj se, kozak! a ozri se nazaj, nečastni Ljahi zažigajo že kočé in odganjajo preplašeno živino. In kakor vihra povrne se Danilo nazaj in čepica z rdečim vršičkom miglja že poleg koč in tolpa okrog njega se tanjša. Ne jedno ali dve uri bijejo se kozaki in Ljahi; malo ostane teh in onih; a ne ostane Danilo: zbija s sedla z dolgim kopjem svojim, teptá z besnim konjem pešce. Že se je izčistil dvor, že začnó bežati Ljahi; že ropajo kozaki z ubitih zlate rokavnike in bogato opravo, že se pripravlja Danilo za pogon in ozira se, da bi sklical svoje . . . in ves zakipi jeze: pokazal se mu je Katarinin oče. Glej, na gori stoji in meri na-nj z mušketo. Danilo požene konja naravnost proti njemu . . . Kozak, na pogubo greš! . . . Mušketa počí — in čarovnik zgine za goro. Samo zvesti Stecko je videl, kako je zablížčala krasna odeja in čudna čepica. Zamaje se kozak in zvali na zemljo. Nagne se zvesti Stecko k svojemu gospodu — leži gospod njegov, stegnóvši se po zemlji in zakrivši jasne oči; aloja kri zakipi

na prsih. Vidi se, da je čul zvestega slugo svojega; tiho privzdigne véki, blesne z očmi: „Zdrav, Stecko! reci Katarini, da ne zavrže sina! ne zavržite ga tudi vi, moji zvesti slugi!“ in utihne. Izletela je kozaška duša iz plemenitega telesa; posinela so usta; spi kozak nevzdramno; zaihti zvesti sluga in mahne z roko Katarini: „Pojdi, gospa, pojdi, malo opijanil se je mož tvoj; pijan leži na vlažnej zemlji, dolgo se ne strezne!“ Z rokama plesne Katarina ter se zvali kakor snop na mrtvo telo. „Mož moj! ti ležiš tukaj z zaprtimi očmi? Vstani, nenagledni moj sokol, stegni svojo roko! privzdigni jo! poglej vsaj jedenkrat na svojo Katarino, zgani usta, izgovori vsaj jedno besedico! . . . A ti molčiš, ti molčiš, jasni moj gospod! posinel si kakor črno morje; sree tvoje ne bije! Zakaj si tako hladen, mož moj? vidi se, da jok moj ni glasen, ne more te vzbuditi! Kdo pa povede sedaj polke tvoje? Koga ponese tvoj vrance? Kdo glasno zamrmra in zamahne s sabljo pred kozaki? Kozaki! kozaki! kje je čast in slava vaša! Leži čast in slava vaša, z zaprtimi očmi, na vlažnej zemlji. Pokopljite me, pokopljite me ž njim vred! zasipljite mi oči z zemljo! denite mi javorjeve deske na bele grudi! Meni ni treba več krasote svoje!“

Plače in ubija se Katarina; a vsa daljava se zakriva s prahom: stari esaul Gorobec hiti na pomoč.

(Dalje sledi.)

trije vzgajati le pesimiste, le nezadovoljneže. In res so se pojavili nezadovoljneži med Nemci in Slovani, ki se imenujejo „odločnejša stranka“. To znamenje je nevarno ob zadnji uri.

Iz hrvatskega sabora.

(Izvirno poročilo. *)

V našem saboru traja razprava o bodočem proračunu za od minolega torčka, premda se je mislilo, da bo de hitreje končana nego druga leta. Saj pravega smisla ta razprava zares nima, kajti mi nimamo samostalnega proračuna. Kar nam so odločili v Pešti, s tem moramo biti zadovoljni; niti moremo te svote povečati, niti zmanjšati, nego se ima točno upotrebiti, kakor se je vlada hrvatska dogovorila z ogersko. Ko bi nastopile pri nas kake nepredvidne potrebe, nimamo jih s čim pokriti in obrniti bi se morali do ogerske vlade, ko bi hoteli v takem slučaju kaj ukreniti. Vkljub temu pa je vendar navada, da se pri pretresanju tega navideznega proračuna mnogo govori; posebno opozicija ne prepusti nobenkrat, da ne bi spomnila in navela vse krivice, ki se godé našemu narodu. To sicer ne koristi, ali je v toliko dobro, da se duh narodni ohrani v narodu svež in da se ne pozabijo pravice in povlastice naroda.

Že prvi dan razprave se je javilo šest govornikov. Prvi je izpregovoril izvestitelj Miškatić po svojej starej navadi precéj mrtvo, kajti čemu bi se trudil z dokazi, saj dobro vé, da bo de večina sprejela proračun, kakor lanski, pa se je zastorej tudi na isti pozval. Samo nekaj je moral razjasniti, namreč mali deficit v letošnjem proračunu, ki je zato nastal, ker se je letos računalo še po starem ključu 45% mesto 44%. Kako bo de pa mogoče, da bo de k letu večja svota od 44% nego od 45%, to morejo verovati samo privrženci njegove stranke. On sicer trdi, da se bodo k letu računali neki novi dohodki, ki bodo dali toliko več, za kolikor je manji postotek. Te besede so izgovorjene tje v veter, kajti dr. Frank je dobro dokazal, da to ni mogoče, nego da bo de Hrvatska vsako leto prikračena najmanje za 100.000 gl.

Čudno je, da se je précej za poročevalcem letos vzdignil oddelni predstojnik Stanković. Vse je pričakovalo, da bo de razvil kak novi program vladne uprave za bodoče leto, ali to se ni zgodilo nego je obrazložil samo neke razlike med letošnjim in lanskim proračunom. Tedaj je bil ves govor brez vsake važnosti.

Précej za tem je spregovoril dr. Starčević ter je po svojej starej navadi le grajal vse, kar se je dozdej v našem saboru godilo. Huduje se posebno na neodvisno narodno stranko in na škofa Strossmayerja ter kanonika Račkega, da so oni največ krivi, ko se je nagodba pregledala ter pri tej zgodi prodali zemljo Magjarom. Vsakemu je znano, da pregledana nagodba Hrvatom zares ni nič pomogla, razun da se je bila zemlja nekoliko let za bana Mažuranića umirila. Vendar pa dr. Starčević dela veliko krivico Strossmayerju in Račkemu, kajti ravno ta dva zastopnika nista pristala na revizijo, ker sta zahtevala samostalne finance, ali jih Magjari niso hoteli dati. Toda Starčević kakor tudi njegov privrženec baron Rukavina v enej od sledečih sej po krivici napadata oba zaslužna domoljuba. Stranka prava greši dan za dnevom najhuje v tem, da obrekuje najbolj zaslužne možé; s tem pa pred pametnim svetom obsojuje samo sebe. V tej stranki najdejo se pa vendar bolj trezni elementi, kar dokazuje govor poslanca Pisačića. On je sicer malo govoril, ali je z nekimi nepobitnimi dokazi razjasnil, da razprava o proračunu ni nič drugega nego formalnost, kajti vlada vendar dela, kar hoče. Najboljši dokaz za to je arhivalno vprašanje, ki še dandanes ni rešeno, čeravno je sabor sklenil, da se mora rešiti in je vlada tudi obljubila, da bo de to storila čim preje.

Na te govore se ni vzdignil nikdo od vlade, ker menda niso bili pripravni, da odgovoré ná-nje. Zdej se vzdigne eden najboljših govornikov našega sabora dr. Amruš ter je govoril skoraj dve uri. Večina ga je pomljivo poslušala, čeravno ji ni bilo po volji, kar jej je povedal. On se drži čvrsto načela, da je Hrvatska država ravno tako kakor Ogerska, in da ste one sklenili medsebojno zvezo kot državi, tedaj niste Ogerska in Hrvatska ena država, v kateri so, seveda, Hrvati podvrženi Madjarom, kakor večina misli in dela. Čvrsti so bili dokazi, s katerimi je govornik to dokazal, vsi argumenti vzeti iz besedij samih sestavljačev nagodbe in iz besedij

magjarskih državnikov. Ta govor pobiti, je kaj težko, vendar pa se je odločil za to sam ban, ki je govoril skoraj celi dve uri ter z raznimi dovtipi in praznimi frazami zabaval večino hrvatskega sabora. Da ga je večina burgo pozdravljala, ni nič novega, saj ga ona smatra svojim najodličnejšim govornikom. To so pravi Trojanci, popolnoma zaslepljeni z lepimi frazami svojega vodje. (Koniec slédi.)

Račenska dolina in Krka.

(Izvirni dopis.)

Krka je že pri izviru dokaj velika reka; preskrbljujejo jo z vodo tri prav velike doline: dobropoljska, šmarska in višnegorska. Ob deževji pa naraste sicer mirna voda včasih v veliko in deročo reko. Letošnje leto nas je večkrat iznenadila s svojo silovitostjo; stopila je na več krajih iz struge, poplavila veliko polja, tu in tam vzela kaj seboj. Mlini in žage, ki jih goni, bili so zaliti z vodo, da so cele tedne lepo v vodi počivali. Kaj takega o Krki tudi najstarejši ljudje ne pripovedujejo in ne pomnijo.

Ti dogodki so prebivalce ob Krki opozorili na stvar, katero hočem danes tudi „Slovenčevim“ bralcem opisati. Nekaj časa smo molčali in čakali, kaj bo de bodočnost učila o nekem pričetem delu; če tudi smo že naprej vedeli, kaj se bo de zgodilo. Zdej pa nas je že skušnja podučila, da če dlje časa molčimo in čakamo, slabše bo za nas, več škode bo de mo trpeli.

Največ vode priteka Krki iz račenske doline. Po tej dolini teče voda „Račna“, v koncu doline izgine pod zemljo in pride po enournem podzemeljskem teku kot Krka pri vasi Grad v krški dolini na dan. Ker potok Račna ni imel pravih odtokov, je voda le počasi lezla v zemljo in prigradilo se je ob večjih deževjih, da je bila cela račenska dolina poplavljena.

Pred nekimi leti so se obrnili prebivalci račenske doline do deželne vlade in jo prosili, naj jim ona priskoči na pomoč in na kak način obvaruje vednih povodnji. Deželna vlada je dovolila neko svoto, da se preiskuje, na kateri način bi se dalo Račanom pomagati. Poslani inženér je stvar preiskaval in ne samo preiskaval, kar je bila njegova naloga, on je segel še dalje, odprl in obzidal je precéj širok rov v spodnjem delu doline, ki naj bi požiral vodo, ki se zbira tukaj ob deževji. Za malo, tudi srednje povodenj pomagano je bilo nesrečnim prebivalcem.

Pri prvi povodnji so se kazali za Račane dobri nasledki pričetih del; voda se je veliko hitreje odtekala v podzemeljske votline.

To bi bilo vse dobro, lepo in hvalevredno, ko bi se le ne bile kmalu pokazale tudi slabe strani teh podjetij. Voda je prišla hitro in v veliko večji množini v podzemeljske votline, udarila je po stranskih jamah najprvo na lučensko polje, ki leži nižje, kakor račensko, in je poplavila velik del, ki še nikdar ni bil poplavljen. — Bruhnila je pa tudi z večjo močjo in v večji meri pri izviru Krke na dan, prestopila bregove in poplavila kraje, ki so bili prej vselej varni, naj je bila povodenj še tako velika in deževje še toliko časa trajalo. Račenska dolina je bila v pravem pomenu besede regulator za Krko pri izviru; teden, tudi štirinajst dni je tekla vedno enako velika iz zemlje. Škodo trpi zaradi hitrejšega odtekanja sedaj zgoruji del krške doline v prvi vrsti.

Vprašamo pa sedaj vse gospode, ki so vodili dela pri osuševanju račenske doline: Kako so mogli, ko so vendar vedeli, da bo odpeljana voda čez nekoliko časa zopet prišla na dan in drugim škodo delala, pričeti to delo, predno niso zagotovili tudi druge proti škodi? S katero pravico in po kateri vodni postavi se sme eden škodo varovati, pa drugi v škodo pripraviti? Iz sreca privoščimo nesrečnim prebivalcem v račenski dolini hitre in izdatne pomoči; ali na ta način, da bi naša dolina škodo trpela, se to ne sme zgoditi, temu smo primorani v lastno obrambo oporekati.

Reka mora se pričeti vravnati pri izlivu, ne pa pri izviru. Sploh pa se je vedno govorilo, da imajo gospodje nalog, reč najprvo samo preiskavati, in potem na podlagi preiskavanj delo pričeti in izgotoviti. Po naših sicer ne merodajnih mislih je to delo prehitro storjeno in bo imelo za marsikatero silno slabe in resne nasledke.

Kar pa nas je še bolj vzbudilo iz spanja, je to, da je naš deželni zbor znova dovolil za osuševanje račenske doline 2000 gl. s priporočilom na

visoko vlado, naj ona dá še 3000 gl. v ta namen. Opomnimo tukaj javno visoko vlado in naše gg. poslance, ako se delo tako nadaljuje, kakor se je sedaj pričelo, in se torej ravi razširijo, jezovi iztrebijo, da potem preti krški dolini še večja škoda, in nikakor ni nemogoče, da bodo naši poslanci morali dvajsetkrat toliko podeliti krški dolini za vravnave vode. Toliko v pojasnilu!

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. decembra.

Notranje dežele.

Državni zbor se bo po božičnih praznikih zopet sešel dne 10. januarija, ne pa, kakor se je začetkom trdilo, še-le koncem istega meseca. Tako so vsaj zvedli „Nar. L.“. Dr. Matuš, ki se je odpovedal poslu glavnega proračunskega poročevalca, namerava sploh odložiti tudi državnozborni mandat, ker je postal vrhovni ravnatelj češke deželne banke.

Centrumski Klub se sedaj posvetuje o svojem nadaljnem postopanju, posebno gledé verske šole. Kaj je v tem oziru sklenil, ni še došlo v javnost. Gotovo je toliko, da se centumska stranka ne bo spojila s Hohenwartovim klubom. Sejam predseduje grof Brandis, stalni načelnik pa še ni izvoljen.

Konferencija desničarskih zaupnih mož je izvrševalnemu odseku naročila, naj natanko sestavi in potem izvede dogovore tega posvetovanja.

Husitizem rodi na Češkem vedno lepše sadove. Na češkem vsučilišču je minole dni profesor Massaryk, ki je od katoliške k angličanski cerkvi prestopil, predaval o npravnostni čistosti Husovi. Dijaštvo je veselja skoraj znorelo. Prof. Rožek je v svojem kolegiji razpravljal avstrijsko zgodovino ter pri tem rekel: „Če je bil Hus krivoverec, potem je bil tudi sv. Avguštin in smo mi vsi“. Slušatelji so pričeli pri teh besedah ploskati in rujoveti. Posebno slednjemu gospodu profesorju bi se lahko reklo: Če je Vaša zgodovina tako v vseh drugih ozirih nepristranska, kakor v verskem, potem ni niti češka, niti — avstrijska!

Predčera je v hrvatskem saboru sekcijski načelnik Stanković skušal ugovore opozicijskih poslancev zoper proračun ovreči, posebno pa je nasproti Markoviću in Franku razgrajal ter naglašal, da Hrvatska še nikdar poprej ni imela večje samouprave, kakor baš sedaj. Poročevalac Miškatić je priporočil, naj se proračunska predloga potrdi za podlago nadrobni razpravi, čemur je vladna večina zbornice seveda radovoljno ustregla.

Vnanje države.

„Daily News“ poročajo iz „zanesljivega“ diplomatskega vira: Avstro-ogerski poslanik v Belemgradu je srbskemu ministerskemu predsedniku resne opomine poslal zaradi neprestanih napadov srbskega časopisja zoper avstrijsko vlado in hujskanja Bosne k vstaji. Izjavil je, da bodo prijateljske razmere takoj pretrgane mej obema državama, ako se ne bo nemudoma temu odpomoglo. Gruić je obljubil, da bo storil, kar je v njegovi moči. Kakor znano, bilo je vsled tega že več listov zaplenjenih.

Bolgarskemu sobranju je finančni minister že predložil del državnega proračuna za prihodnje leto. Dvorovina knezova znaša na leto 990.000 frankov. Narodni zbor stane 586.000, ministerski svet 33.000 frankov. Potrebščina ministerstva zunanjih zadev, kateremu je podređena tudi pošta z brzozavom, je letos dosegla znesek 4.343.349 frankov. Ministrova plača je 21.000 frankov, ona metropolitov 6000 do 8000 frankov. Pravosodnje ministerstvo ima proračun 3.917.086 frankov. Plače sodnikov so od 4000 do 8000 frankov. Ministerstvo notranjih zadev tirja 8.292.129 frankov. Plače prefektov so po 7200 fr., 5400 fr. in 4800 fr. Za bolnišnice se bo izdalo 691.000 frankov. Dispozicijski zaklad ministrov znaša 30.000 frankov. Proračun finančnega in vojnega ministra še nista predložena.

„Daily News“ so poročale, da se vršé mej Rusijo in Turčijo obravnave o tem, da bi Turčija Rusiji odstopila del Armenije, slednja pa se za odškodnino odpovedala ostalemu znesku vojne odškodnine. „Journal de St. Pétersbourg“ tej trditvi najodločnejše oporeka.

Italijanski kralj je minole soboto potrdil izvrševalne določbe k novemu „codice penale“, ki bo dné 1. januarija 1890 postal pravomočen. Zloglasni člen 101 je ostal nepremenjen. Kakor znano, določuje ta točka kazen do dosmrtné ječe za vsakega, kdor v cerkvenem smislu razpravlja rimsko vprašanje. S tem je dano prostozidarjem v roke orožje zoper duhovnike in verne katoličane, vsled katerega so slednji brez varstva in popolnoma orpani prostosti. — Zbornica je takoj drugi dan, ko jej je bil načrt o preosnovi pobožnih ustanov izročén, pričela razpravo o tem predmetu ter jako nujno potrjevala člen za členom. Peta točka določuje, da so od vseh „opere pie“, ali kakor jih sedaj imenujejo, od „kongr. ljubezni do bližnjega“ duhovni izključeni, ker bi ne bili „zadosti nepristranski“. Poslanec Chimirri je sicer temu oporekal, toda zbornica je potrdila to določbo, ker „katoliška cerkev, katere člani so duhovniki, nima več onih krščanskih last-

*) Za več dni zaostalo vsled pomanjkanja prostora.

gostij, ki so potrebne za ljubezen do bližnjega.“ Takó javno sodijo liberalci in prostozidarji o katoliški cerkvi, čemur pa tudi sami ne verjamejo. Prostozidarska italijanska vlada je v denarnih zadregah, iz katerih naj jej sedaj pomagajo pobožne ustanove, delo papežev.

Angleško ministerstvo in ožji njegovi odseki se po trditvi neke londonske vesti že dlje časa bavijo z irskim vprašanjem, osobito z nakupom irskih zemljišč. Vlada se bo pred vsem ozirala na nezadovoljne dele Irske ter bo v ta namen za sedaj tirjala 7 do 10 milijonov šterlingov.

Tudi **špansko** liberalno ministerstvo je pokazalo enako onemu v Braziliji svojo pravo barvo. Španski veleposlanik v Parizu, Castillo, je nedavno priredil banket na čast navzočemu vodji španskih republikancev, Castelar. Pri tej priliki je bilo vse republikansko navdušeno ter so se čuli govori, ki nikakor niso bili na mestu v prostorih vladnega zastopnika monarhične države. Zaradi tega je kraljica od Sagastovega ministerstva tirjala, naj odstavi veleposlanika, toda liberalno ministerstvo je odklonilo to zahtevo, češ, republikanske izjave niso še povod postopanju zoper veleposlanika. Pri takih razmerah je več kakor umevno, da si želi vladarica druge može imeti na vladnem krmilu.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 2. decembra. (Stališče duhovščine po deželi po husitski debati.) Pod zaglavjem „Kdo to odnese?“ priobčil je sobotni „Čech“ nastopni uvodnik: „Kaj pa zdaj? — takó nam piše župnik iz Podkrkonoš — poslanci naši vrnili so se iz Prage domov, in z njimi prišlo je novo razburjenje mislij in novi — deželni davki. Bog vé, da se vselej tresem pred tem našim dež. zborom. Naše družbinske razmere so brez tega vže dosti nevrejene. V svoji župniji imam Staročehe, Mladočehe, imam Prusake in Čehožree v bližnji tovarni, čije delavstvo je prekrvašeno s socialno-revolucijskimi nauki. Težave imam tudi s „šulferajnsko“ šolo. Jedro meščanov je staročeško, revnejša vrsta in vasi (!) so mladočeške, in obe te stranki zabavljate si po krémah, da, celo na ulici, in Prusaki se jim škodoželjno posmehujejo. Zdaj pa spolnajte v taki mešanici dolžnosti duhovnega pastirja!

Jedva so minolo nedeljo ob 10. uri dospeli listi iz Prage — zvonilo je ravno k sv. maši — in so se dogodjaji v praškem deželnem zboru razširili, začeli so se ljudje zbirati na trgu in vsak po svoje (!) pretresavati deželnozborske govore. Dasi govorniki v Pragi niso pokladali na usta figovih peres, mi vendar ni možno — k večjemu od daleč — naznačiti, kako so naši domači govorniki (?) govore poslancev tolmačili in pridievali. Ko bi to šlo po volji naših domačih govornikov, kdo vé, ali bi bil danes še kak plemenitaž ali duhovnik pri življenji. Da je bilo minolo nedeljo samo nekaj starih móž, žená in otrók pri božji službi, ne treba omenjati. Mlajše pokolenstvo z golobradatim vred bavilo se je po krémah z politiko pri poliču.

Kaj pa zdaj? Dasi vémo, kaj se je dogodilo v praškem deželnem zboru, zgodilo se je zoper voljo zbornične večine, vendar nehoté prihaja na misel vprašanje: kako je vendar to, da se naš sicer mirni ljud iz Prage s frazami toli razgreva in odvrča od vere? Běda leze k nam od vseh kotov, zaslužka skoro ni nobenega, naše gorjansko žito skoro nihče ne mara, gladni ljud oblega tovarne fackiozov, in zdaj se vrhu tega med ta ljud širijo politični govori o husitizmu — tega je bilo še treba — k splošni bēdi prilagati žigosne fraze!

Nam na deželi je pač vse jedno, kake podobe si naslikajo na novi muzej; kadar mi pridemo v Prago, ogledamo si to ali ono, in se zopet vrnemo v strahu božjem domov, toda to nam ne gré nikakor v glavo, čemu so neki že poprej vsprejeli Husa v praško mestno svetovalnico? (V mestni dvorani je velika Husova slika. Vred.) Ako se je enkrat izgovoril husitski a in b, je potem pač težko prekiniti ta husitski abece.

Pri nas na gorah nimamo doslej nobene Husove ulice ni spomenika, mestu tega pa visi po mnogih hišah Husova slika, in na pipah in palicah nosijo Žižko, vzlic temu je ljud naš katolišk. Ko bi mi duhovniki danes začeli nasprotovati zoper te slike in Žižkove palice, ljud bi še utrjevali v upornosti in ga nepotrebno razburjali. Marsikdo tako dela iz nevednosti. Husove slike po hišah so več ali manj — móda in vsaka móda strmoglavi sama seba. S tem pa povsem nečem reči, da odobravam vzdiganje Husove plošče na muzeji.

Treba torej stvari zopet navajati na stari tir, kar bode pa šlo zeló težko. Katoliški duhovnik zaseda v mestnih, okrajnih in šolskih zborih in tú

mora občevati s starimi, mladimi, da, i celó s fackiozi. Cerkvene koristi ali katoliške koristi odvisne so često od jedinega mladočeškega glasú ali ustavaškega, kojega pridobiti treba. Pri nas na deželi so zastopane vse politične smeri, a nikedar v teh skrajnostih, kakoršne se pojavljajo v deželnih zborih. Marsikak Staroček pri nas se poigrava z mladočeškimi barvami, in obratno marsikak Mladoček zopet škili po staročeških. Židi, če že ne morejo biti med samimi Nemci, klonijo se pravilno na to stran, koja prevaguje, bodisi že mlada ali stara. Marsikak meščanček in deželan ne vé, je li star ali mlad, njega vjameš z dobro besedo.

Tú treba duhovniku velike pastoralne opreznosti, da bi se ne učinil v občini nezmožnega. Radi tega nam ne prija vsa gúsla, koja se izražajo po velikomestnih zborovanjih, deželnih zborih in novinah. Mi na deželi moramo računati s faktorji — ne samo z velikimi, toda mnogokrat s prav malimi in malenkostnimi. Prispevek za popravo altarja, sohe itd. nam je pri sedanjih razmerah, ko se cela leta in često marno mora čakati podpore, istotako ljub od Mladočeha kakor od Staročeha, radi tega pa mora tudi duhovnik v družbinskem življenji politično mišljenje vsacega čislati in se ne obračati zoper njega brez načelnega vzroka. Dokler se ne ruje zoper cerkev, mora se človek truditi, da z vsemi jednako izhaja. Drugače se piše po listih in govori v deželnem zboru, toda inače mora postopati duhovnik v svojem pastirovanji. Črt na svetu ni nihče, toda časih se mora shajati i s črtom: Fortiter in re, suaviter in modo.

Kaj pa zdaj? Zdaj nam nastaje, skrajnosti in protislovja, koja so se tolikokrat odurno pojavila v deželnem zboru, krotiti in miriti v praktičnem življenji. Ko bi hoteli te skrajnosti razširjati in brezno med obema strankama poglobiti, bili bi v nasprotji s Kristovim naukom, z naukom mirú, in to uvažajoč, vidimo, da marsikdo „na kmetih“ greši, bodisi iz nevednosti, prenačljenja, in ne vsakdo iz zlomiselnosti! V tej razburjeni in strastni dōbi treba duhovniku pomirljivosti in angeljske potrpežljivosti. Križ mora dvignjen biti nad vse, in kdor se ne odreka temu križu, temu prihajamo nasproti, bodisi že kakoršnegakoli političnega mišljenja.

Za nas po deželi je to najbolj mučno, da se spori iz deželnega zbora prenašajo v življenje, in da pri tem še največ trpi naša katoliška vera, ker priprosti ljud ne vé razločevati stvari od osebe. Čitamo li danes te izjave, pohvale in proteste v „Národních Listech“, in človek pri zdravem razumu mora strmeti nad temi izlivi politične blaznosti, čije ostrina se v prvi vrsti obrača zoper nas duhovnike, ki vendar nismo ničesar zakrivili. Mi smo tu, kakor se pravi, prvi pred strelom. Mi in nihče drug ne bode za to trpel! A tudi o politični dolednosti bi se dalo mnogo povedati.

Narod naš v tej razburjeni dōbi skuša vážno, zánj epochalno krizo, v kojoj Mladi primešavajo vedno več husitskega kvasú, in tu je treba duhovščini z lesom križa oslajati vodo po narodnem fanatizmu ogranjeno, tako, da bi prej ali slej iz nje nastala stranka, koja bi jedino vedla obe stranki k pomirjenju.“

S Police na Dolenjskem, 30. novembra. Zadnje pobinkoštno nedeljo 24. t. m. smo praznovali v naši farni cerkvi prelepo cerkveno slovesnost, namreč blagoslovljenje novega tabernakeljna in dveh stranskih novih altarjev, katere nam je kipar iz Št. Janža, g. Jakob Grum s pomočjo svojih sodelavcev v teku letošnjega poletja kaj lepo in ukusno naredil in sploh ves veliki altar in leco popravil in prenovil. Nove slike za stranska altarja Matere božje čistega spočetja in sv. Jožefa je prav lepo naslikal akademični slikar g. Simon Ogrin na Vrhniki. Ako se torej ozir jemlje tudi na novo, lepo izdelano obhajilno ograjo, ki je bila lansko leto postavljena, potem na novo streho nad presbiterijem, na novo nebo, na nove altarne prte, na popravo svečnikov in cerkvenega zidovja itd., potem se pač lahko reče, da je cerkev od znotraj skoraj vsa prenovljena. V sveto dolžnost si torej štejem, da se očitno najtopleje in najprisrčneje zahvalim velespoštovanemu prečast. gospodu kanoniku in dekanu ribniškemu, tukajšnjemu rojaku, ki so že lansko leto poslali podpisanemu velik dar z opazko, naj se porabi v notranje popraviljanje cerkve. Tako so prečastiti gospod postali dobrotnik naše farne cerkve. Toda še ena okoliščina je, katere nikakor ne morem zamolčati, katera še posebno označi prečast. gospoda kanonika z ozirom na njegovo gorečnost za čast božjo in ta je „slo-

vesno blagoslovljenje imenovanih novih cerkvenih naprav“ zadnje pobinkoštno nedeljo. Naš občeljubljeni, prečast. gospod dekan v Šmariji so silno bolelni in zaradi tega niso mogli prevzeti blagoslovljenja novega tabernakeljna, novih altarjev, slik, podob in novih prtov; obrnil sem se na prečast. gospoda dekana ribniškega s prošnjo, da bi kot naš rojak blagovolili prevzeti blagoslovljenje imenovanih novih naprav. In res, česar si skoraj nisem upal pričakovati, to se je zgodilo. Prišli so prečast. gospod kanonik in dasiravno so že v visoki starosti (zlatomašnik), vendar se niso ustrašili dolzega pota in tudi ne zimskega vremena, ampak so radi prevzeli in opravili imenovano cerkveno slovesnost v spremstvu sedmih sosednih duhovnikov in so z lece prav ginljivo govorili na srca svojim rojakom ter jim goreče priporočali, naj se, kakor današnji dan, tako tudi v prihodnje radi in z veseljem zbirajo v novo ozaljšani hiši božji. To je bil pač lep in ginljiv prizor za vse poslušalce, ko smo videli, kako so prečast. gospodu govorniku besede od srca šle, pa so tudi v srca padale. Solze veselja, katere so obilno zbranemu ljudstvu v očeh igrale, so gotovo najboljši porok, da besede govornikove, ki so prišle iz ljubečega srea, so gotovo padale na rodovitno zemljo in bodo obrodile stoterni sad. Župnik.

Z Dobrove, 30. novembra. (Čast, komur čast.) Velike in neštivilne zasluge tukajšnjega vzornega v. č. gospoda župnika Jerneja Babnika, kakoršnih si je v teku 13letnega tukajšnjega službovanja svojega za olepšavo farne cerkve, povzdigo stare božje poti, slavo božjo in čast Marije ter dušni in telesni blagor svojih duhovnih ovčic stekel, naštevati bilo bi toliko, kakor vodo v morje nositi. Zadostuje naj to, da so jih dne 4. avgusta t. l. ob cerkveni vizitaciji in delitvi sv. birmе prevzvišeni vladika sami kaj ginljivo in laskavo priznavali.

Ta vzorni gospod ne odlikuje se samo v svojem preimenitnem duhovnem poklicu požrtvovalno, nego tudi v tem, kar telesni blagor in korist njegovih podanikov zadeva.

Kmetijski stan je steber države; na tem stebru počiva vsa družba človeška. Dandanašnji čas zahteva pa v vseh slojevih človeške družbe napredka, — tako tudi v kmetijstvu. Da pa se kmetijski napredek more razvijati, treba je vzornih in vzglednih gospodarjev. Beseda gine, vzgled pa vleče. Taki vzorni gospodarji-naprednjaki so s svojimi koristnimi vspehi drugim priprostim posestnikom v vsposodbučni vzgled, kateri jih polagoma v prosep koristne stvari za seboj potegne. In tako se prične ljudstvo, po vzornih gospodarjih vsposodbučeno, zavedati, stare slabe običaje in navade gledé splošnjega kmetijstva in zastaranega neplodnosnega gospodarstva, kar več na svojem mestu ni, opuščati ter se naprednih načel poprijemati. In to je v splošnjem oziru prevažnega in velikega pomena.

Tak vzoren gospodar v tej občini je prečastiti gospod župnik Jernej Babnik.

Njegova živinoreja, njegovo poljedelstvo in sploh vse gospodarstvo je vzorno. Kar osobito sadjarstvo zadeva, vsa čast mu! Tú se ne boji nobenega truda in tudi stroškov ne. Starejše sadno drevje oskrbuje se po naprednih opravilih sadjarskih, a na prazna pripravna mesta pa slednje leto zasaja mlada drevesca, čeravno on sam od takega kedaj posebnega dobička ne pričakuje. Ob enakih prilikah navadno opomni; „Vem, da sam od tega drevja užitka imel ne bodem; pa le sadimo in tako za naslednike skrbimo; bode pa drugim, če Bog trud blagoslovi, prav prišlo.“ Ali ni to zuak najplemenitejšega srca in prave krščanske ljubezni?

Po njegovem unetem prizadevanji razširila se je bila tukajšnja enorazrednica leta 1885. v dvo-razredno ljudsko šolo; ta je po njegovej naklonjenosti in unemi za prekornostno stvar dobila pred dvema letoma prav pripraven prostor za šolski vrt, ki meri 1020 m. Da se more sedaj šolska mladina poleg teorije tudi dejansko v sadjarstvu vežbati, gre njemu v prvi vrsti zahvala. Prvi poskusi z vrbovejo storili so se tudi na njegovem zemljišči; v tem obziru sledi ob prihodnji pomladi brez posebne nesreče več posnemalcev.

Ako človek potrebuje v katerej koli dušni ali telesni zadregi dobrega sveta in pomoči, dobi je gotovo pri g. dušnemu očetu, blagomilem Jerneju. Vsestranske zasluge njegove so brezbrojne; v šolske kroniki je prav mnogo zelo častnih mest njemu v spomin poznim naslednikom posvečenih.

Bog ga podpiraj s svojo milostjo še brezštevilna leta.

Dnevne novice.

(Imenovanja.) Okrajnega sodišča pristav v Kranji, g. Tomaž Einspieler, je imenovan tajnikom pri okrožnem sodišču v Novem mestu; pristav g. dr. M. Travnar v Logateci pristavom pri deželni sodišči v Ljubljani; avskultanta g. dr. Janko Babnik sodnim pristavom v Logateci in Ivan Kavčnik v Kranji.

(Iz deželnega šolskega sveta.) V Igivasi pri Starem trgu bodo ustanovili novo šolo, šola za silo pa v Gorenjem Jezeru za vasi Laze, Otok in Gor. Jezero. G. Kristijan Engelmann v Starem trgu je imenovan nadučiteljem. Drugo učiteljsko službo na četverorazrednici v Št. Vidu nad Ljubljano je dobil g. Josip Janovski, učitelj v Višnji Gori. Stalno sta nameščena g. Josip Sedlak v Kopanji in g. Ivan Zupanec v Vel. Poljanah.

(Koncert v redutni dvorani.) Kakor smo že naznanili, bode jutri v redutni dvorani koncert, ki ga priredita gg. Moser in vitez Janušovsky; pričetek točno ob 1/2 8 uri zvečer. Tiskan tekst Erbenove balade, katero bode deklamoval g. J. Boršt-nik, se dobiva v c. kr. glavni trafikli in pred koncertom pri blagajnici.

(„Sokolov“ Miklavžev večer) v tukajšnji čitalnici je bil sinoči prav dobro obiskan. Vspored je obsegal petnajst točk, nekatere prav lepe. Pevci in vojaška godba so vrlo zabavali mnogobrojno občinstvo do pozne ure. Največ veselja pa so imeli otroci z radodarnim Miklavžem, pa tudi strahu pred parkelnom in njegovimi tovariši. Nikakor pa ne moremo pohvaliti komične slike „Zapirajte okna“, ki je bila, kakor čitamo na vabilu, nalašč za ta večer vprizorjena. Ne grajamo vsake malenkosti, ker že najrahljša graja z naše strani vzbuja nevoljo, a tu ne moremo in ne smemo zamolčati, da sinočni burkasti prizor nikakor ni za otroke, k večjemu za predpust na kmetih.

(Slovensko gledališče) bode v nedeljo dné 8. t. m. Pela se bode prvokrat opereta „Cannebas“ in igrala veseloigra „Dve tašči“! Dramatično društvo je nakupilo za opereto nove kostume in bode, kakor čujemo izza kulis, opereta za tesne razmere našega začasnega gledališča sijajno vprizorjena. Cena sedežem: 90, 80, 70 kr. Vstopnina 40 kr. Dijaški in garnizonski biljet 30 kr. Omenjena predstava igrala se bode predplačilu. V nedeljo teden: „Revček Andrejček“ z znižano ceno, izven predplačila.

(Slovenski klub na Dunaji) ima svoj drugi letošnji večer v soboto dné 7. t. m. v Knaus-ovi restavraciji, I., Kohlmarkt 4. — Čital bode g. Gregorčič svoj spis: „Kulturni obrazci“. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Z Dolenjskega.) 5. decembra: Zima je, noči so dolge. Zvečer družina navadno kaj dela; eden domačih na glas bere, drugi poslušajo. A letos nimamo berila, ker knjige družbe sv. Mohorja nam še sedaj niso došle, in kdo vé, kdaj jih dobimo. Pred pustom, ko se bode že delo pričelo po vinogradih, ne bomo imeli časa za čitanje. Ljudje vedno hodijo popraševati: Kje so knjige? Nekaj časa smo jih tolažili, da ima družbeno opravništvo preveč posla; sedaj pa nam odgovarjajo, zakaj pa so jih drugi že davno dobili. Saj pa tudi ni prav, da so vsako leto jedni in isti vedno prvi na vrsti. Naj bi se vsaj škofije vrstile. Birokratski „šimelj“ po suhem alfabetu tu ni na mestu, ker bi utegnil vsaj pri nas družbi škoditi. Bodi torej pravilo, da tisti pridejo drugo leto zadnji na vrsto, ki so bili letos prvi.

(Popravek.) Gosp. učitelj Peter Pogačnik poslal nam je popravek sklicevaje se na § 19. tiskovne postave z ozirom na popravek v 254. šte. našega lista. Akoravno ni tako sestavljen, kakor veleva tiskovna postava, vendar mu damo prostora mutatis mutandis v dokaz naše lojalnosti nasproti vsakemu. Glasi se: „Mene je tožil ves krajni šolski svet, a jaz nisem tožil vseh. Toženi štirje udje krajnega šolskega sveta mi niti ene v ovadbi naznanjenih reči niso tako dokazali, kakor so jih naznanili. Oproščeni so bili, ker v dejanji obtožencev ni razvideti prestopka § 488. niti v objektivnem, niti v subjektivnem oziru. Ni res, da bi bilo 12 obravnav pri sodišči na Brdu in v Ljubljani. Vsi učitelji, kolikor jih je doslej službovalo v Blagovici, praskali so se s krajnim šolskim svetom. Krajni šolski svet v Blagovici je tako razpiti, da niti eden

učitelj za službo v Blagovici ni hotel prositi, dasi se je pisalo celo takim, naj prosijo za službo, ki so bili v sličnem položaji, ko jaz.“

(Iz Semiča) se nam piše: „Duhovniki semiške dekanije so vsi brezizjemno podpisali zaupnico, katero je prečast. g. dekan A. Aleš poslal prečast. g. dr. Mahničju v Gorico. Gospod je odgovoril g. dekanu sledeče: Srčna Vam hvala in vsem častitim gospodom. Čestitanje, ki mi dohaja od vseh strani mile domovine, me močno veseli, ne radi moje osebe, ampak le zato, ker mi priča, da resnica čedalje bolj prodira in zmaga.“

(Umrli) je v Trstu upokojeni domobranski stotnik Severin Latošinky, star 72 let. Bil je v vojski l. 1849 na Ogerskem in pozneje na Laškem. Zadnja leta je vodil v Trstu pripravljeno šolo za jednoletne prostovoljce in kadete.

(Darilo.) Grofinja M. Nugent, graščakinja na Pohorji, je darovala za cerkev v Framu 20 gold., baron Gödel-Lannoy, drž. in dež. poslanec, v isti namen 16 gl.

(Obsojen) je bil v Celji pred porotnim sodiščem Gašper Orehovec, star 52 let, na dosmrtno ječo, ker je iz hudobije zažgal svojemu sinu hišo.

(Občinska volitev) v Kapelah pri Brežicah ni potrjena, ker se je vršila nepostavno. Kaj poredó na to tamošnji gospodje „roti“?

Raznoterosti.

— Vinska letina v Italiji je bila jako slaba. Pridelalo se je 21.139.109 hektolitrov, to je, 57.77 odstotka srednje letine. Najslabša je bila na Beneškem, v Lombardiji, Piemontu in Liguriji, kjer je posebno nagajal dež in povzročil velike povodnji.

— Visoka starost. V Vloclavku na Poljskem je minole dni umrl kmet Vavrzynjec Pavlikovski 115 let star. Vojskoval se je na Ruskem zoper Napoleona. Do zadnjega je bil čil ter opravljal poljska dela. Oče njegov, Aleksander Pavlikovski, je dosegel 126 let, brat njegov, Konstantiu Pavlikovski, je umrl v svojem 117. letu. Izmed njegovih sestrah živé še tri, Tekla 102, Ana 99 in Kunigunda 93 let stara.

— Evropska obleka v Japanu. V Tokiu, prestolnici japonski, je leta 1888 družba evropskih krojačev prodala blaga za 1.121.370 dolarjev, in sicer moških oprav 998.200, ženskih pa za 83.170 dolarjev.

— Mož-beseda. Dijak: „Ljubi mojster, ta mesec Vam ne morem ničesa plačati.“ — Mojster: „Lepo Vas prosim, to ste tudi že minoli mesec rekli!“ — Dijak: „No, in ali nisem bil mož-beseda?“

— Izgovor. Izšolana učenka višje dekliske šole (kaže s prstom na njivo s krompirjem): „Glej, ljubi bratranec, kako lepa salata je to!“ — „Prosim Te, sestričina, to je krompir, ne pa salata.“ — „Saj sem tudi ménila krompir v salati.“

Telegrami.

Dunaj, 5. decembra. V poljskem klubu je načelnik vitez Javorski naznanil, da izid posvetovanja desničarskih zaupnih množ ni še gođen ze objavljenje, vendar more pa to že sedaj naglašati, da je sloga mej dosedanjo državnozbornsko večino zagotovljena.

Dunaj, 6. decembra. Zbornica poslancev: Finančni minister predloži pojasnitve k osrednjemu računskemu zaključku za leto 1887. Schwab in tovariši predlagajo, naj se naroči odseku petnajstih članov, da izgotovi postaven načrt o stališči in delokrogu državnega računskega dvora. — Tausche in tovariši nasvetujejo, naj se odseku petnajstih članov izroči posvetovanje o preosnovah zakona gledé živinskih kug in naj se mu odstopijo mnogoštevilne dotične prošnje nemško-čeških kmetov prebivalcev. Jaques in tovariši interpelujejo, zakaj vlada ni odgovorila na leta 1885 vloženo interpelacijo, naj se kot umirovljina prizna polna aktivitetna plača že po 35 službenih letih onim državnim uradnikom, ki opravljajo težavne posle.

Berolin, 5. decembra. „Nat.-Ztg.“ pravi, da je avstrijski državni proračun zaradi finančne, gospodarstvene in politične avstrijsko-nemške zveze vesel dogodek tudi za Nemčijo.

Zahvala.

Slavno hranilno in posojilno društvo v Mariboru blagovolilo je poslati akad. društvu „Triglava“ svoto petdeset goldinarjev za

društvene namene. Za blag in naroden ta čin se odbor akad. društva „Triglava“ tem potom dostojno in prisrčno zahvaljuje zatrjujoč, da gotovo društvo „Triglava“ v sé stavljenega zaupanja ne bo varalo!

Za odbor:

can. med. Ivan Jenko, cand. iur. Josip Fon,
t.š. tajnik. t.š. predsednik.

Tuji.

3. decembra.

Pri **Maliču**: Rickli, zasebnik, z Bleda. — Recht in Herling, trgovec, z Dunaja. — Fröhlich, trgovec, iz Zagreba.

Pri **Sionu**: Weger, asistent, Schammek, Klein in Kunz, potovalci, Aseb, nadzornik, Bach in Beer, Heller, trgovec, vsi z Dunaja.

Umrli so:

4. decembra. Ana Avanzo, postrežnica, 71 let, Karlovska cesta 5, starost. — Janez Theureschuh, železniški vrednik vozov, 31 let, Prečne ulice 3, unetje obisti.

V bolnišnici:

27. novembra. Helena Majdič, mlinarjeva žena, 30 let, srčna hiba. — Roza Jeršek, delavčeva hči, 2 leti, serophulose.

29. novembra. Ivan Inglič, delavec, 46 let, pljučnica.

30. novembra. Ivan Jeraj, gostač, 44 let, jetika.

1. decembra. Barbara Palčar, dekla, 64 let, srčni kap. — Jožef Gonse, pisar, 28 let, morbus brighthii. — Valentin Kunčič, mizar, 39 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomerna v mm	toplomerna po Celzijju			
7. u. jut.		746.8	-4.0	sl. zap.	oblačno	
5. 2. u. pop.		746.2	0.7	sr. svzh.	"	0.00
9. u. zveč.		746.6	-2.2	"	"	
Srednja temperatura -1.9° za 2.5° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

6. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85	gld.	70	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	86	"	15	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108	"	05	"
Papirna renta, davka prosta	100	"	45	"
Akeije avstr.-ogerske banke	922	"	—	"
Kreditne akcije	315	"	—	"
London	118	"	30	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	41	"
Cesarski cekini	5	"	63	"
Nemške marke	58	"	02	"

Proti davici (diphtheritis), vsem katarom dihal imamo v **katranovih pastilah** lekarja Piccoli-ja v Ljubljani izvrstno sredstvo, ki jih ozdravlja in človeka varuje pred njimi. Škatljica 25 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (1)

ZA ZIMO!!!

Preč. duhovščini, p. n. gg. zdravnikom, logarjem, tovarniškim uradnikom, oskrbnikom in vsakateremu

v varstvo zoper prehlajenje

najbolje priporočeno:

1 trikot - flanelen telovnik in 1 take spodnje hlače skupaj gld. 2.75
isto za gospe " 3.—
otročka spodnja obleka " 1 do 1.50.

Naročbe posreduje I. avstrijska trgovska naznava-ovalnica v Brnu. (30-24)
(I. oester. Handels-Auskunfts-Bureau Brünn.)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njujo stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleibbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (18)

Cenike na zahtevanje.